

Úton a dekarbonizáció felé: Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv felülvizsgálatának nívumai

Az Európai Bizottság „Irány az 55%” című munkaprogramjának részét képezi az épületek energiahatékonyságáról szóló (EU)/2010/31 irányelv felülvizsgálata, melynek keretében uniós szinten előtérbe kerül a kibocsátásmentes épületállomány 2050-ig történő megvalósulását célul kitűző jövőkép. Cikkünkben bemutatjuk, hogy az Irányelv felülvizsgálatának eredményeként milyen dekarbonizációs célkitűzések jelentek meg első ízben a 2030-ig, majd a 2050-ig terjedő időszakot érintően.

Az intézkedéscsomag főbb szegmensei

- [1] Az Európai Unió elkötelezett egy fenntartható, versenyképes, biztonságos és dekarbonizált energiarendszer kialakítása iránt. Ennek megvalósításának lépései között szerepel többek között az üvegházhatásúgáz-kibocsátás további csökkentése, a megújulóenergia-fogyasztás arányának növelése, az uniós szintű célkitűzéseknek megfelelő energiamegtakarítás, valamint az energiabiztonság, versenyképesség és fenntarthatóság javítása.
- [2] **A felülvizsgálat indokai:** Az Európai Unióban felhasznált energia egy részét (közel 40%-át) épületekben használják fel, az Unió energiával kapcsolatos üvegházhatású gázok nagyságrendileg 1/3 része az épületekből származik, valamint otthonainkban az energia 80%-a fűtés, hűtés és melegvíz-ellátás céljából kerül felhasználásra. Továbbá, az Európai Unió épületeinek 85%-a 2000 előtt épült,

melyek 75%-a rossz energiahatékonyságú, ennek folytán kiemelt jelentőséggel bír az energiamegtakarítás, a kibocsátásmentes és teljes mértékben dekarbonizált épületállomány elérése. Ennek megvalósítása érdekében az EU már korábban közelített egy olyan jogszabályi keret megalkotásához, amely az épületek energiahatékonyságának növelését helyezte előtérbe. Ezt a célkitűzést szem előtt tartva kiemelt jelentőséggel bír az épületek energiahatékonyságáról szóló (EU)/2010/31 irányelv, valamint az energiahatékonyságról szóló (EU) 2023/1791 irányelv felülvizsgálata.

- [3] **A felülvizsgálat célja:** A felülvizsgált Irányelv célja, hogy növelje a felújítások arányát az uniós tagállamok legrosszabb teljesítménnyel rendelkező épületei esetében, stabil környezetet teremtsen a beruházási döntésekhez, lehetővé tegye a fogyasztók és vállalkozók számára, hogy az energiamegtakarítás érdekében megalapozottabb döntéseket hozhassanak, továbbá előtérbe helyezi a fenntarthatósági célokat.

Kibocsátáscsökkentési célértékek

- [4] A kibocsátási célértékek eléréséhez a tagállamok a globális felmelegedési potenciált (Global Warming Potential, GWP)¹ vehetik alapul, figyelembe véve az építkezésekhez felhasznált termékek gyártásával, beépítésével, ártalmatlanításával és bontásával járó üvegházhatásúgáz-kibocsátást is.

1. ábra: Folyamatábra a felülvizsgált Irányelv célkitűzéseiről

- [5] Az alábbiakban bemutatjuk, hogy a felülvizsgált Irányelvben milyen mérföldkövek jelentek meg. Ahogyan a fenti ábrán láthatjuk, viszonylag rövid időintervallumon belül meghatározott elvárás a tagállamok felé, hogy az építőiparban 2030-ra 2015-höz képest közel 60%-os kibocsátáscsökkenés realizálódjon, valamint 2050-re megvalósuljon a klímasemlegesség.

¹ A GWP azt mutatja meg, hogy adott tömegű üvegházhatású gáz adott időszak alatt mennyire melegíti a légkört ugyanakkora tömegű szén-dioxidhoz képest.

- [6] A kibocsátáscsökkentési tervek célja, hogy az uniós épületállomány üvegházhatásúgáz-kibocsátása és energiafogyasztása jelentős mértékben csökkenjen. Ennek értelmében **2030-ra** az új épületeknek kibocsátásmentesnek kell lenniük. Ez a követelmény a „közhatóságok” tulajdonában álló, illetve az általuk fenntartott új épületekre már **2028-tól** kezdődően alkalmazandó.
- [7] A tagállamoknak a lakóépületeket érintően olyan primerenergia-felhasználás csökkentésére irányuló intézkedéseket kell életbe léptetniük, amelyeknek eredményeként a természetben közvetlenül előforduló primer energiaforrások átlagos fogyasztása **2030-ra** legalább 16%-kal, **2035-re** megközelítőleg 20%-kal csökkenthető.
- [8] A legrosszabb energiahatékonyságú – többnyire nem lakás céljára szolgáló – épületállomány vonatkozásában fokozatosan bevezetendő minimumszabványok célja, hogy az ilyen kategóriába sorolt épületek 16%-a **2030-ra**, 26%-a **2033-ra** felújításra kerüljön.
- [9] További elvárás a tagállamokkal szemben a **2030-ig** terjedő időszak végéig, hogy a már megépült középületekre és nem lakás céljára használt épületekre műszaki és funkcionális követelményeknek való megfelelés esetén napelemeket kell telepíteni. Ezen túlmenően a napenergia hasznosítására alkalmas berendezések elhelyezése az új lakóépületek esetében szintén előírás.
- [10] A dekarbonizáció felé haladva, szem előtt tartva az épületek és rendszereik korszerűsítését, valamint az energiarendszer integrációját, a tagállamok következő lépése a fosszilis tüzelőanyaggal működő kazánok fokozatos leszerelése, így a kitűzött célok között szerepel az is, hogy **2040-re** ne legyen üzemben olyan kazán, ami fosszilis tüzelőanyaggal működik. Ennek megvalósításának első lépcsőfokaként a fosszilis tüzelőanyagok használatát indokolt korlátozni: a tagállamok **2025-től** kezdődően – a naphőenergia-berendezéssel vagy hűszivattyúval kombinált hibrid fűtési rendszerek kivételével – nem nyújthatnak támogatást fosszilis tüzelőanyaggal működő önálló kazánok telepítéséhez.
- [11] Az Irányelv felülvizsgálatának ambíciózus végcélja az, hogy **2050-re** az épületek egyáltalán ne terheljék a környezetet.

Kivételek

- [12] A fenti tilalmak és korlátozások alól kivételt képeznek egyfelől a mezőgazdasági és műemlékvédelmi épületek, valamint a különleges építészeti vagy történeti értékük miatt hivatalosan védett épületek. Továbbá, nem terjednek ki az új szabályok az időszakosan vagy ideiglenesen használt épületekre, templomokra és más imahelyekre.

Összefoglalás

- [13] A felülvizsgált Irányelv lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy saját – az éghajlati, földrajzi adottságok, valamint az épületállomány által meghatározott – nemzeti körülményeikhez legjobban illeszkedő hosszú távú felújítási stratégiákat alkossanak. A felülvizsgált Irányelv az intézkedéscsomag többi elemével – így a felülvizsgált energiahatékonysági irányelvvel, a felülvizsgált megújulóenergia-irányelvvel, valamint az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájáról szóló irányelvvel – kölcsönhatásban az építőipart a fenntarthatóság irányába terelheti, valamint elősegítheti az építőipari beruházások célzottabb finanszírozását.

Szerzők: dr. Fenyőházi András és dr. Nánási Anna

Ha további szakmai anyagok is érdeklík az építési jog világából, látogassa meg honlapunkat, kattintson: [Construction Papers](#)

Copyright © 2024 CERHA HEMPEL Dezső és Társai Ügyvédi Iroda – all rights reserved.

Levelezési címünk:

CERHA HEMPEL Dezső és Társai Ügyvédi Iroda
1011 Budapest
Fő utca 14-18.
Magyarország

E-mail:

andras.fenyohazi@cerhahempel.hu
anna.nanasi@cerhahempel.hu